

36
XIV

BESEDILO SPEVOIGRE
„LETNI ČASI“

DVO- IN TROGLASNI ZBORI S SAMO-
○ SPEVI TER Z DEKLAMACIJAMI, ○
URAVNANI ZA SPREMLJEVANJE NA
∞ KLAVIRJU ALI HARMONIJU ∞

SLOVENSKI MLADINI PRIREDIL
∞∞ ANTON KOSI ∞∞

==== Založil izdajatelj ====
Anton Kosi, učitelj v Središču, Štaj.

Cena enemu izvodu 24 h.

Ako se naroči večje šte-
vilo iztisov, se cena pri-
==== merno zniža. ====

1905.

Opombe za uprizoritev „Letnih časov“.

Za vsak letni čas je odmenjenih po *dvoje deklamacij*; kazalo bode, da govori pri vsakem letnem času *prvo deklamacijo deklica, drugo pa deček*. To je seveda mogoče le na mešanih šolah. Na samo dekliških ali samo deških šolah se lahko druga deklamacija tudi izpusti. O obleki, ki naj jo oblečejo deklamatorji, gre pomniti:

Za pomlad.

Deklica: bela obleka s pajčolanom, z zvončki ali s šmarnicami okrašenim; na glavi venček enakih cvetic, v rokah jerbašček z raznimi cvetkami (naravnimi ali umetnimi, kakoršen je pač letni čas); namesto jerbaščka lahko drži v rokah tudi venec, povit iz raznih pomladanskih cvetic.

Deček: Temna obleka s širokim, svetlozelenim trakom, šopek pomladanskih cvetic v roki ali pa na prsih ob levi strani.

Za poletje.

Deklica: bela obleka, okrašena z makom in s klasjem; v roki majhen srp, na glavi venec, narejen iz žitnega klasja.

Deček: temna obleka s širokim, rdečim trakom; v roki šopek, povit iz rdečih rož (vrtnic) in žitnega klasja. Ako deklamuje deček „Kosca“, je kaj umestno, da je oblečen kakor kosec dotičnega kraja — na rami naj ima leseno, lično izdelano koso.

Za jesen.

Deklica: bela obleka, okrašena s sadjem in z zelenim listjem; na glavi sadje: slive, hruške, grozdje; v rokah jerbašček lepega sadja in steklenico vina.

Deček: temna obleka z modrim trakom. Šopek lepega sadja v rokah.

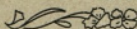
Za zimo.

Deklica: bela obleka, če mogoče z belo kožuhovino obšita; na glavi bela, topla kožuhovinska čepica; zimske rokavice, muf.

Deček: temna obleka, posuta s koščki vate, širok bel trak, sveženj drv pod pazduho.

Ako se vprizore „Letni časi“ na odru z zaveso, tedaj stojita pred vsakim prizorom samo dotična deklamatorja spredaj, pred pevci; ako pa se uprizore na navadnem, odprtem odru, tedaj stoji vseh 10 deklamatorjev (oz. 6) pred pevskim zborom, a pri deklamovanju stopi vsak posebej nekoliko naprej. — Na koncu uprizoritve vsakega letnega časa je majhen odmor. — S spevoigro se doseže le tedaj dovoljen uspeh, ako *se strogo pazi na razločno in čisto izgovarjanje besed* pri deklamovanju, pa tudi pri petju.

Deklica, ki deklamuje za uvod pesem „Štiri sestre“ in za konec pesem „Jz južnih dežel“, imej belo obleko; ako pa deklamuje ti pesmi deček, bodi isti temno opravljen.

Letni časi.

Uvod.

I. Deklamacija:

Štiri sestre.

Štiri sestre vsako leto pridejo,
nam darove mnogolične nesejo.
Prva mlada, lahkonoga skače v svet,
ponujáje v vencih rož dišečih cvet;
druga z delom poljskim lice si potí,
koso v travi kleplje, krivi srp ostrí;
tretja drva seka, sadje spravlja v kot,
grozdje sladko trga, vinski polni sod;
a četrta v kožuh je ogrnjena,
rokavice íma, v peč obrnjena.
Vsem je znano štirih sester teh ime:
kdor ne ve ga, ta prebristre ni glavé.

Po J. Tomšiču.

II. Petje.

V zvezd krdelu daljno pot
s tiho luno solnce hodi,
koder sije, oj povsodi
čuda božjih zre dobrot,
pa oznanja na višavi
blagovest o božji slavi.

Jos. Volc.

A. Pomlad.

I. Deklamaciji.

1. Pozdrav pomladi.

Pozdravljena bodi, vesela pomlad,
pozdravljena tisočkrat bodi!
Minila je zima, odšla je od nas,
že vzela slovo je povsodi.

Vse polno je rožic, vijolic, zlatic,
in drugega nežnega cvetja;
dolina, planina, dobrava in breg
odmeva od ptičjega petja.

Čarobno škrjanec, glej, v zraku žgoli,
čebela strdi si nabira;
po logu pa čuje veseli se tek
glasno žuborečega vira.

Na gori zeleni prepeva pastir,
da daleč okoli odmeva;
a z bližnje planine čez pisani dol
vesel mu tovariš odpeva.

O mila, vesela in rajska pomlad,
ne daješ samo nam zelenja;
ti v dušo nam mrzlo in v tožno srce
pokladaš sladkosti življenja.

Zatorej pozdravljena bodi pomlad,
pozdravljena tisočkrat bodi!
Minila je zima, odšla je od nas,
že vzela slovo je povsodi.

A. Pin.

2. *Kraljica letnih časov.*

Na lahnem vetriču, juhu!
je zopet prisijala
v naravo, kjer ni več ledu,
pomlad, kraljica zala!
In koj pozove rožic zbor
iz zemlje v častno službo.
Na zvončkov glas se prebudé
vse rožice po vrsti:
rumeni jeglič trobi že,
žare se drena brsti,
plahotno se vijolica
povzpenja izpod grmiča,
in temnordeči cvet vresja,
krasi goljavo griča.
In ptički, oj, kako hite
iz daljnega mi kraja,
kraljico mlado vsi časte,
radost jih vse navdaja.

Škrjanček, slavček penica
in lastovica mila,
in dlesk in drozg seničica,
prepevajo voščila.
V gosposkem „fraku“ črni kos
že tudi požvižguje:
„Kaj bodeš, kosek, ko si bos,“
ga sraka zaničuje.

„Prijazna tetka, kaj pa vi
tu v pisani obleki?
So vaši čreveljčki novi
in vaši modri reki?“

Tako se poje in kramlja,
prepira in pozdravlja;
življenje v logu, sred' polja
se slednji dan prenavlja.
Vsi skupno hvalijo Boga,
ki lepi svet je vstvaril,
in take radosti z neba
pomladi je podaril.

—la.

II. Petje.

Štev. 1.

Holadrija, holadra,
k nam pomlad je spet prišla;
pesem zdaj zapojmo vsi,
da čez polje se glasi.

Zimski je odbežal čas,
vrnil se pomladni kras,
vse v veselju plava spet,
s cvetjem ves je svet odet.

Ptički k nam prispeli so,
radostno zapeli so,
ž njimi pojmo tudi mi,
da čez gore se glasi.

Slavko Slavič.

Štev. 2.

Vijolica, pomladni cvet,
kako sladko dišiš,
glej, ti enaka se mi zdiš
življenju mladih let.

Na prsi bi te rad pripel
in v svoj odnesel stan,
a naj te greje solnčni dan,
da drug te bo vesel.

Kot ono krasno in ljubó,
tako procvitaš ti —
in pesem, ki se mi budi,
pozdravlja te srčno.

Priskakal sem bo zbor otrok,
naj vonja te, naj ve:
ponižno le imej srce,
da te bo ljubil Bog.

E. Gangl.

Štev. 3.

*Juhejsa, juhaj.
prekrasen je maj!
Žgolevajo ptiči,
prepevajo ptiči:
juhejsa, juhaj.
prekrasen je maj.*

*Juhejsa, juhaj.
prekrasen je maj!
Fantiči, dekliči,
sajpojmo kot ptiči:
juhejsa, juhaj,
prekrasen je maj.*

Prel. A. Funtek.

Štev. 4.

Pomlad, prekrasno venčana
nam trosi nežno cvetje,
iz gaja sem zeleneča
glasi se milo petje.
In z gore slišim tam pa tu
prepevat kukovec: ku-ku!

Če se sprehajam za vodo,
pod lipo, če počivam;
veselo, s srčno radostjo
dni pomladanske uživam.
Misleje mi je v srea dnu,
ko slišim z bukovja: ku-ku!

Narodna.

B. Poletje.

I. Deklamaciji.

1. Osulo se je cvetje . . .

Osulo vejam se je cvetje
nenadno kar čez noč —
in kar čez noč
zemljo objelo je, poletje;
pa v rosnem jutru zaplakala
je miljena pomlad,
ki ni se nadejala,
da res promine cvet,
ko se pokaže sad.

In zdaj na nebesnem oboku
v najvišjem in najširšem loku
kraljevo solnce kroži
in žarke proži dol z modrine
na višine in doline,
da še južni roži
skoraj list v vročini gine.

In polje to — kot morski vali,
kedar se solnce v njih zrcali
bogato žito vetrec ziblje,
pa dviga, upogiblje klas ob klasu.
S plavico mak,
s pšenico slak
šepeče o poletja zlatem času.

V poldanjem žaru miren hlad
ti nudi gozd — in on edini:
Zgrnili so se vrhi zgor,
zaprli grmi spred in zad
so pot vročini —
in vonj krepak po zraku širi
mecesen, hrast in z jelko bor.

Pod solnčnim grmom jagodica
poveša sramežljiva lica,
premišlja le, ne deje nič — —
Mar naj pové, da droben ptič
sedí, sedí že dolge dni
med gostim listjem onkraj nje
in mladi rod vali?

Pa kaj je to? . . . Oblak temán
zagrne v hipu vse nebó,
tesnoba leže na raván,
obmolkne v žitu prepelica,
in vzdihá klas: Kaj bo, kaj bo?
O le ne toče, le ne toče,
Ti Stvarnik naš, najboljši Oče!

In blisk na blisk in grom čez grom . . .
kakó to siče in vihari,
da stresa se nebeški dom,
da strah drhtí v najzadnji stvári!
Naliv strašan . . . To odskakuje
in plesketá in spet prestane,
da spet se vlije le še huje! — —

Zahvaljen Bog! Naliv brez škode,
srdita vihra brez nezgode — —
Iskri spet v gorkih solnčnih žarkih
stotisoč kapljic po grmičji,
odteka z vej, vrši po jarkih —
Oj, tam pa mavrica čez log
gradi svoj sedmobarvni krog.

In solnce niža se in niža,
poljublja nébesne višine,
poljublja rožnate planine —
V bagrénem svitu zatopljeno
vršacem bolj in bolj se bliža —
Izginja . . . V grmu kos prepeva,
in zvon oznanja konec dneva.

Otare kmet si pôtno čelo,
ko luč pozdravi ga iz koč,
in zatrepeče zvezd krdelo
z večernico v sanjavo noč.
Pokoj in sèn objema selo —
Pa vendar bdé še srca verna,
molitev druži jih večerna:

Oj, Oče naš, ki si v nebesih,
zahvala srčna Tebi bodi,
ker Tvoja roka nas skrbljivo
po tej dolini solzni vodi.

Naj Tvoje bo ime češčeno,
naj Tvojemu bo čast kraljestvu,
naj Tvoja volja bo nam sveta
kot je nebeškemu občestvu.

Ti kruh podari nam vsakdanji
in to nas mili Bog usliši,
kot mi odpuščamo dolžnikom,
dolgove naše Ti izbriši.

Peklenskih izkušnjav in zemskih,
nebeški Oče nas obrani
in v Svoji milosti in varstvu
nas zdaj in smrtni dan ohrani.

Potem na veke bomo Tvoji,
od nas pa daleč večni plamen,
pozabljen trud bo ves ob Tebi,
Ti naš na vekov veke. Amen.

Jos. Volc.

2. Kosec.

Sklepal, nabrusil sem te, o kosa!
Zvóni zeleni travi k pogrebu,
dokler se bliska biserna rosa,
dokler ne peče solnce na nebu!

Zrela za košnjo, zrela si, trava!
Kaj bi se bala kose jeklene?
Kar je rodila mati narava,
v krilo globoko smrt ji zaklene.

Taka postava svetu je dana,
taka usoda njega oklepa:
— Seme zabranja časova brana,
časova roka zrnje otepa.

Žena mogočna dirja po svetu,
nizko, visoko s koso podira;
maha po pleši, maha po cvetu,
večnosti, grobu vrata odpira.

V grobu telesa gruda, trohnoba,
v večnost neskončno duša se dviga;
novo življenje klije iz groba,
novo življenje večnost užiga.

Sklepal, nabrusil sem te, o kosa!
Zvoni k pogrebu travi zeleni!
Ko bo oblila mrzla me rosa,
takrat zvonila bodeš i meni.

Fr. Cegnar.

II. Petje.

Štev. 1.

Čuj nas, silni Bog!
Gôri nad oblaki Ti domuješ,
ti oblake vodiš, urejuješ . . .
Čuj nas, silni Bog!

Oh, ne pošlji nam
v borne hrame in na polja naša,
toče, žgočih strel v poslopja naša,
oh, ne pošlji nam!

To vrši in vre
tam v oblakih, v domu strel in toče!
Toda, kamor Bog premodri hoče,
tja nevihta gre . . .

Mirno se smehljá
zopet jasni nebes nad domovi
in drugje divjajo že vetrovi —
boj je sred morja . . .

Andr. Rapè.

Štev. 2.

O žetev, ti veseli čas!
Radosten te pozdravljam jaz.
Saj po pomladi si zeleni
pogrnil s klasjem polje meni.

Urtite, žnjice, se urno
čeprav vam čelo je potno
Bogate snope, zrnovite
mi v stoge, skednje naložite.

Mlatičev živi pika pok!
Rad sliši stavec in otrok.
Mo žitnice napolnim, zima
naj kedar hoče, k nam prikima.

U resnici žetev čas je zlat,
ko trud donaša tolik sad.
Srce naj moje se raduje,
saj zdaj plačilni dan praznuje.

Fr. Krek.

Štev. 3.

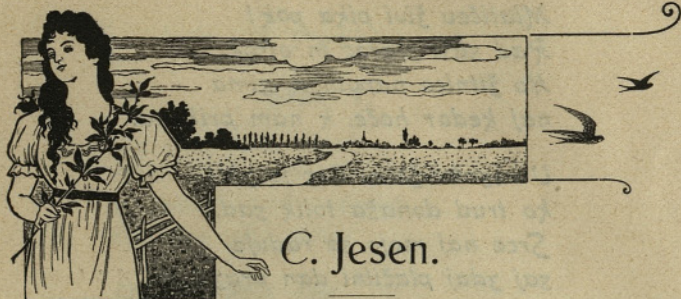
Seno dišeče grabimo,
pa peti ne pozabimo;
kaj bi ne bili dobre volje?
Tako lepo je ravno polje!
Tako lepo, tako lepo.

Možje seno nakladajo,
na vile ga nabadajo,
voliča vprežena stojita
in sladko mrvice drobita.
Tako lepo je ravno polje itd.

Ohladno je, solnce niža se,
večernim goram bliža se;
voz proti domu se pomiče,
k molitvi zvon večerni kliče.
Večerni zvon, večerni zvon.

Jos. Stritar.

C. Jesen.

I. Deklamaciji.

1. Tetka jesen.

Kaj ste prišli, ljuba tetka,
kaj ste prišli zopet k nam,
da iznova napolnite
našega očeta hram?

Veste, tetka, ravno danes
v hramu zrla v vsak smo kot
ali vse je prazno, prazno . . .
Kam je prešlo vse od tod?

Kaj ne, tetka, vi pa letos
spet ogledate se k nam,
in naenkrat, kot bi trenil
žita bode poln naš hram.

In še nekaj — oh še nekaj,
tetka, ne pozabite:
rdečih jabolk nam iz koška
mnogo še izvabite.

In smehljaj krog usten tetki,
blag smehljaj je zaigral
in smehljaj je plaval više
in obraz ji ves obdal . . .

In trosila in trosila
tetka polno je darov,
da je deca, komaj, komaj
pospravljala jih domov.

Ali Tinek, ki prodajal
belo platno je krog hiš
padel je — in v žepih hruške
so smejale se: „Viš, viš!“

Prišle ptice so iz gozda,
ko so vzrle polni hram,
pa so zaprosile tetko:
„Tudi nam, oh tudi nam!“

Toda tetka je vprašala:
„Ej, preljube ptice ve,
pa ste bile tudi pridne,
kaj skrbele ste zasé?“

Pa oglasil se je Sultan,
jezni Sultan: „Hov, — hov — hov.
samo pele in plesale
sredi šumnih so gozdov!“

In zarenčal tudi muc je,
hudi muc: „Mijav — mijav,
samo pele in plesale
sredi modrih so višav!“

Tetka stara, tetka siva
v stran se obrnila je
in vse pevčice nevoljna
v daljni jug spodila je.

Žalostne hitele ptice
v kraje južnih so daljav,
a za njimi muc in Sultan
vpila sta: „Hov — hov, mijav!“

Cvetko Slavin.

2. Jesen, otožen čas.

Jesen neizrečeno
otožen si čas,
hvaliti, slaviti,
ne morem te jaz.

Premnogi se tebe
glasno veselé,
a meni tvoj prihod
vznemirja srcé.

Dà, tebe jaz vsikdar
celo se bojim —
ko ti se približaš,
se jaz žalostim.

Kar meni v veselje
pošilja nebo,
ti vse mi odvzemaš
z nemilo roko.

Krilate mi pevce
pregnala si ti,
zelenje in cvetje
tvoj dih umori!

A ptice, cvetice
so moja radost,
med njimi izginja
mi srčna bridkost.

A zdaj bom sameval
vso zimo dolgó;
kaj bosta počela
srcé in oko?

Pa saj te ne gane
moj žalostni vzdih,
čez gozd in čez polje
že sope tvoj dih!

Pavlina Pajkova.

II. Petje.

Štev. 1.

Jesen je tu, po vrtu v travi
podlesek cvete nevesél;
na juž leteli so žrjavi,
hladan je čas se nam začel.

Slovo že lastovke so vzele,
v grmovju črni kos molči;
senice so prišle vesele
od mrzle severne strani.

Jesen rumena, dobra žena!
Otroci se je veselé;
rdeča, bela in rumena
na drevju jabolka zoré.

Jos. Stritar.

Štev. 2.

Oj, jabolko lepo rdeče, Postavi jaz tvoji se čudim.
kako se mi ljubko smehljaš, kak' ličeca krasna imaš,
glej tukaj me, dete proseče, da bi te doseglo, se trudim,
saj vem, da me rado imaš. a da brezuspešno, to znaš.

Zalorej ti jabolko zrelo,
čuj prošnjo zdaj moja le-tó:
zmir dete bom hvalo ti pelo,
če zdajle mi padeš v roko,

Fr. Zdravko.

Štev. 3.

Mrzli veter tebe žene,
ljuba ptičica, od nas,
ki znad lipice zelene
si mi pela kratek čas.
Vsako jutro, ptička moja,
rano si prepevala,
vsako noč je pesem tvoja
sladko me zazibala.

Kadarkoli si zletela
v svoje malo gnezdece,
vsakokrat si mi zapela
milo pesem v srcece.
Zdaj pa iz zvonika line
zadnjo pesem žvrgoliš,
ker čez hribe in doline
v tople kraje si želiš.

Zdaj boš zapustila mene,
oj kak' srce me boli —
mrzli veter tebe žene,
pojdi, kam te veseli! —
Oh, da ni mi perje dano!
Rad, o rad bi spremljal te;
pa v ledovje zakovano
moje revno je srce.

V. Orožen.

Č. Zima.

I. Deklamaciji.

1. Kraljica zime.

Na belcu čez dole in vrhe gora
prikaže ledena devica;
iz mrzlega snega obleko ima
in mrzla kot led so ji lica.

Če dahne, ji burja iz ust privrši,
da ziblje poslopja, drevesa;
v naročju zadrgnjen predpasnik drži,
iz njega snežinke iztresa.

Kjer belec se njen le dotakne z nogo,
vsa hipno otrpne narava,
z cvetke se vse in drevesa ospó,
pobeli se vrh in planjava.

Kjer ona prikaže se, cvetju je smrt,
ugasne prirodi življenje;
pobeli cvetoči se pisani vrt,
ospe se po gozdu zelenje.

A solnce pripeka na belo ravan
gorkeje in vedno topleje;
le nekaj še tednov — in zmrznjena plan
znebi se snežene odeje.

Že vene jej lice, poveša glavó
na konju ledena devica;
ko sneg sta in mraz od nas vzela slovo
izgine i — zime kraljica.

Slavko.

2. V sveti noči.

O sveta noč, o sladka noč,
ki nam prinesla si nekoč
rešenja našega pomoč!
Ko milostno nebes Gospod
pogledal je Adamov rod —
čez štirih tisoč dolgih let
Mesijo pošlal je na svet,
da rod človeški je prokletstva rešil,
da plačal stari dolg in svet utešil.

O sveta noč, o sladka noč,
ki nam prinesla si nekoč
rešenja našega pomoč!
Kako je duši ljub spomin
na tisti hip, ko iz višin
čez mirno betlehemsko plan
zadonel je napev ubran:
„Oj slava, slava Bogu na višavah
in mir zemljanom bodi po nižavah!“

O sveta noč, o sladka noč,
ki nam prinesla si nekoč
rešenja našega pomoč!
O hip na veke znamenit,
ko božje luči žarni svit
pastirjev stan obdani je
in angel jim oznanil je:
„Ne bojte se, a Bogu pojte hvalo,
Mesijo vam nocoj nebó je dalo.“

O sveta noč, o sladka noč,
ki nam prinesla si nekoč
rešenja našega pomoč!
Hité pastirci čez ravan
tja, kjer sameva boren stan;
kot jasen dan žari nebó,
nad hlevcem angelci pojó:
„Oj slava, slava Bogu na višavah,
in mir zemljanom bodi po nižavah!“

Oj sveta noč, o sladka noč,
ki nam prinesla si nekoč
rešenja našega pomoč!
Na slami v jasliah Dete spi,
pred njim pastirjev zbor kleči,
darila mu darujejo,
Marijo vsi blagrujejo,
zamaknjen zre na ljubo božje Dete
prečisti ženin Matere presvete.

O sveta noč, o sladka noč,
ki nam prinesla si nekoč
rešenja našega pomoč!
Ti nisi bila mrak temán,
rešenja ti si bila dan,
življenje ti rodila si,
nebó z zemljó sklenila si —
nobena noč ni v časti tebi slična,
o sladka noč, o sveta noč božična!

Jos. Volc.

II. Petje.

Štev. 1.

Juhé, juhé, juhé.
sneg prvi pada že!
Na polje, trato, vrt in log
potresa listje ljubi Bog.
da zdaj, ko mraz grozi skeleč,
ne reblo bi rastlin preveč.
Čuj, prvi sneg, le vse skrbno
pokrij z odejo nam gorkó.

A. Funtek.

Štev. 2.

Kako je žalostno povsod,
po gozdu tukaj in drugod!
Kako je vse izpremenjeno,
suhó, kar bilo je zeleno!

Vse tiho! Ptičke ne pojó,
odšle v deželo so gorkó;
le vrana se hripavo včasí
sé smreke dol: kra kra! oglasi

Ubošívto to je huda reč,
želodček prazen, mrzla peč!
Da bi slovo že zima vzela,
za njo prišla pomlad vesela!

Jos. Stritar.

Štev. 3.

*Pri gorki peči tu sedimo
otroci vsi lepo domá;
pa gledamo skoz okno zimo,
kako razgraja in divja.*

*Debelo mete, sever brije
in tuli, dih njegov je mraz;
srdito veje drevju vije,
mikastil rad bi tudi nas.*

*Mi pa na gorkem tu sedimo
naj tuli sever, sneg naj gre;
saj vemo, da za hudo zimo
pomlad vesela čaka že.*

*Da nam pa čas prijetno mine,
pravljice zdaj si pravimo:
„En oče je imel tri sine“ –
zdaj si uganke stavimo.*

Jos. Stritar.

K o n e c .

I. Deklamacija.

Čez morje široko . . .

Čez morje široko, čez sinje goré
pournejo skoraj se ptički,
izginja pred njimi že zimsko gorje,
že cvetni se kažejo grički.

Oj, vigréd cvetoča poraja se nam,
poraja se nam mladoletje,
in logom in poljem in strmim gorám
zbudilo se kmalu bo cvetje.

Use vstaja, vse vstaja iz snežnih grobov,
saj miljena vigréd prihaja,
iznebil se svet je ledenih okov,
že usa se narava pomlaja.

Ustajenja prirode se vse veseli,
kdor more, vun v prosto naravo
po travnikih, poljih in logih hiti
v cvetočo, dehtečo dobrovo.

Pobegne sedaj naj usa toga in jad,
pobegne bridkost in trpljenje,
saj skoraj vrnila se nam bo pomlad,
s pomladjo pa novo življenje.

Po Slavku priredil Jos Volc.

II. Petje.

Že kopneva breg,
že izginja sneg,
v logu kos žgoli,
ženki govori:

„Prišla bo pomlad,
včakal bi jo rad,
da bi zdrav, vesel
lepe pesmi pel.
To me veseli,
trav'ca zeleni,
drobna ptičica po polj' leti.“

Vresje že cvete,
drami teloh se,
že nekje pastir
poje v gozdni mir:

„Prišla kukavca,
moja ptičica,
in bo kukala
in prepevala;
kukala: kuku,
kukala: kuku,
da bi zmiraj tak' prijetno blo.“

Hej, le vun na dan,
hej, le vun na plan,
saj bo skoraj tu
vigred — juhuhu.

„Prišla bo pomlad
včakal bi jo rad...“
(kakor pri prvi kitici.)

Jos. Volc

Podpisanec opozarja stariše ter mladino ljube sploh na svojo

„Zabavno knjižnico“
 za slovensko mladino“

to je zbornik, ki izhaja v nedoločenih rokih ter prinaša našim mladim ljudem dokaj primerne beriva v daljših in krajših pesniških in prozaičnih sestavkih, kakor narodnih pravljic, pripovedk, basni, legend, pregovorov, raznih gospodarskih in drugih nasvetov, kratkočasnic itd., torej gradiva, ki ne zanima samo otrok, marveč je i za odraslo preprosto ljudstvo koristno in izpodbudno berivo.

Časniki sodijo o „Zabavni knjižnici“ v obče prav povoljno in od raznih strani naše domovine dohajajo izdajatelju poročila, ki kažejo, da se je „Zabavna knjižnica“ mladini zelo omilila, in da jo povsod beró z veseljem.

Koroški list „Mir“ piše v svoji 3. številki za l. 1905 na str. 17 o „Zabavni knjižnici“ med drugim sledeče :

„Pred seboj imamo dve drobni knjižici (11. in 12. zvezek „Zab. knjižnice“), ali reči moramo, da nam njihova vsebina bolj ugaja, nego marsikatera debela knjiga, ki je in bo prišla med naš narod. Saj je vendar naša književnost tako skopa z dobrim berivom za mladino, saj nam tako redkokrat pride v roko knjiga, katero smemo brez obotavljanja dati našim otrokom. Učitelj Kosi, gotovo mož, ki je z dušo in telesom udan svojemu vzvišenemu poklicu, vé, česa je treba naši mladini, kaj se ji sme, kaj se ji ne sme dati. V svoji „Zabavni knjižnici“ podaja torej slovenski mladini duševne hrane, katere ji je treba izven šolskega pouka, lepih, zlatih nauk, kateri, zaviti v obliko kratkih pesmic ali mičnih povestic, dosežejo veliko prej svoj cilj nego pa suhoparno šolsko razkladanje. Kosijevo podjetje je res zlatega denarja vredno in ne moremo ga dovolj priporočiti ljubiteljem mladine. Bolj primerne beriva ni mogoče najti in ne bi je smelo biti šole na Slovenskem, kjer bi ne bilo po več snopičev te knjižnice otrokom na razpolago. Posebno jo priporočamo kot darila pridnim otrokom. Cena posameznim zvezkom je tako malenkostna, da jo je mogoče naročiti za mal denar v velikem številu — zvezek stane samo 30 vin., s poštnino vred 35 vin. Naroča se pri izdajatelju v Središču na Štajerskem.“

Anton Kosi,
 učitelj v Središču.